

เกาะติด

4PW

ฉบับที่ ๕
ปี ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการ
สุขภาพแห่งชาติ

สานพลังภาคีจัดทำ ‘ไถด์ไลน์’ เคื่อนโยบายสาธารณะ ‘ความร่วมมือระดับพื้นที่’ หัวใจของความสำเเร็จ

นายสุรพงษ์ พรหมเท้า
รองเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

การทำแนวปฏิบัติจาก
ประสบการณ์ของภาคีเครือข่าย
ที่สั่งสมประสบการณ์ในการใช้
เครื่องมือทั้ง ๔ ชิ้นมายาวนาน
ในวันนี้ จะมีส่วนสนับสนุนให้ภาคี
เครือข่ายสามารถขับเคลื่อน
นโยบายสาธารณะในแต่ละมิติ
ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นายเพ็ชร์วิวัฒน์ โรจนพิทยากร
ผู้อำนวยการศูนย์นโยบายและ
การจัดการสุขภาพ คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

เราต้องรู้ความต้องการของ
ชาวบ้านว่า ปัญหาด้าน
สุขภาพหรือทิศทางของการส่ง
เสริมด้านสุขภาพเป็นเรื่องใด
เพื่อชักชวนให้คนในพื้นที่เข้า
มาร่วมกำหนดแนวทางการ
เปลี่ยนแปลงร่วมกัน

นายดิษนักร สิงห์หะเมือง
เลขาธิการสหประชาสุขภาพจังหวัดร้อยเอ็ด

เราเสนอให้ผู้ว่า ประกาศ
นโยบายออกมา ทำให้ส่วน
ราชการอื่นๆ เข้าร่วมด้วย
ซึ่งเกิดเป็นจุดแข็งที่รวมเอา
ทั้งข้าราชการ ประชาชนมา
เรียนรู้ร่วมกัน และส่งผล
ให้เกิดความผูกพันของคน
ในพื้นที่ผ่านตัวกิจกรรม
ด้านสุขภาพ

นายชคริต โทษะเรื้อง
แกนประชาสังคมในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

ต้องทำให้คนในพื้นที่รู้สึกว่าเป็น
เจ้าของร่วม ต้องเปลี่ยนแปลง
วัฒนธรรมการทำความเข้าใจ
ร่วมกันใหม่ เพราะนโยบายจาก
กระทรวง มาถึงจังหวัด ต่อมาก็คือ
อำเภอ และที่หมู่บ้าน เห็นได้ชัด
ว่าที่ผ่านมามีไม่ได้ผล เพราะไม่
เกิดการมีส่วนร่วมในทุกกระดับ
เป็นแต่เพียงการสั่งการลงมา
เท่านั้น

“ไถด์ไลน์” หรือ **แนวทางปฏิบัติ** นับเป็นเครื่องมือสำคัญ
ที่ช่วยวางกรอบคิดให้ภาคีเครือข่ายซึ่งมีความหลากหลายร่วมกัน
ขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะไปสู่เป้าหมายเดียวกันได้ นั่นก็คือ
การสร้างกลไกด้านสุขภาพของประชาชนให้มีความเข้มแข็ง

ใน การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแนวทางปฏิบัติการ
ใช้เครื่องมือตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐
ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๔-๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ มีเป้าหมายเพื่อ
ถอดบทเรียนจากประสบการณ์ของคนทำงานจริงในแต่ละขั้นตอน
ของกระบวนการนโยบายสาธารณะ เพื่อเติมเต็มให้แนวปฏิบัติมี
ความครอบคลุม ครบถ้วน และมาจากประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติ
อย่างแท้จริง

นายสุรพงษ์ พรหมเท้า รองเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ
(สช.) ชี้แจงว่า ในโอกาสครบรอบ ๑๐ ปี พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติฯ การทำ
แนวปฏิบัติจากการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่สั่งสมประสบการณ์ในการใช้
เครื่องมือทั้ง ๔ ชิ้นมายาวนานในวันนี้ จะมีส่วนสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย
สาธารณะในแต่ละมิติได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ แนวปฏิบัติฯ ควรใช้
ภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน เพื่อลดทอนความล่าช้าในการใช้งาน โดย
คณะกรรมการจัดทำแนวปฏิบัติฯ จะเป็นแนวหลังคอยสนับสนุนงานพื้นที่ซึ่ง
เปรียบเสมือนแนวหน้าให้สามารถปฏิบัติการได้อย่างลุล่วง

ภายในการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ มี **เวทีเสวนาการบูรณาการเครื่องมือตาม
พ.ร.บ.สุขภาพ** เพื่อขับเคลื่อนนโยบาย ซึ่งเต็มไปด้วยหลากหลายแนวคิดที่น่าสนใจ อาทิ ▶

นายแพทย์วิวัฒน์ โรจนพิทยากร ผู้อำนวยการศูนย์นโยบายและการจัดการสุขภาพ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่า สมัชชาสุขภาพเป็นกลไกที่มีน้ำหนัก แต่งานด้านสุขภาพจะคล่องตัว ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะกับชาวบ้านในระดับพื้นที่

“เราต้องรู้ความต้องการของชาวบ้านว่า ปัญหาด้านสุขภาพหรือทิศทางการส่งเสริมด้านสุขภาพเป็นเรื่องใด เพื่อชักชวนให้คนในพื้นที่เข้ามา ร่วมกำหนดแนวทางการเปลี่ยนแปลงร่วมกัน” นายแพทย์วิวัฒน์ ระบุ

สอดคล้องกับแนวคิดของ นายดิษณกร สิงห์ยะเมือง เลขานุการสมัชชาสุขภาพจังหวัดร้อยเอ็ด ที่แสดงความเห็นว่า จุดแข็งของความสำเร็จในงานด้านสุขภาพระดับพื้นที่คือ การร่วมมือในทุกภาคส่วนอย่างจริงจัง และที่สำคัญก็คือ ประชาชนจะต้องรู้สึกว่าเป็นเจ้าของร่วมกัน

“เราเสนอให้ผู้ว่าฯ ประกาศนโยบายออกมา ทำให้ส่วนราชการอื่นๆ เข้าร่วมด้วย ซึ่งเกิดเป็นจุดแข็งที่รวมเอาทั้งข้าราชการ ประชาชนมาเรียนรู้

ร่วมกัน และส่งผลให้เกิดความผูกพันของคนในพื้นที่ผ่านตัวกิจกรรมด้านสุขภาพ” นายดิษณกร ถอดความสำเร็จจากประสบการณ์ตรง

ด้าน นายชาคริต โภชะเรือง แกนประชาสังคมในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง เสริมว่า สิ่งสำคัญคือต้องทำให้คนในพื้นที่เห็นภาพสุขภาพที่ตัวเองต้องการในระยะเวลา ๕-๑๐ ปีข้างหน้า เมื่อได้คำตอบก็จะนำไปสู่การร่างแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเหมาะสมได้

“ต้องทำให้คนในพื้นที่รู้สึกว่าเป็นเจ้าของร่วม ต้องเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำงานเข้าใจร่วมกันใหม่ เพราะนโยบายจากกระทรวงมาอย่างจังหวัด ต่อมาที่อำเภอ และที่หมู่บ้าน เห็นได้ชัดว่าที่ผ่านมาไม่ได้ผล เพราะไม่เกิดการมีส่วนร่วมในทุกระดับ เป็นแต่เพียงการสั่งการลงมาเท่านั้น” นายชาคริต ระบุ

ความคิดเห็นที่หลากหลายทั้งหมด สะท้อนพลังของภาคีเครือข่ายที่ร่วมแรงร่วมใจ และเป็นหัวใจของความสำเร็จในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อการสร้างสุขภาพอย่างแท้จริง

จัดเวิร์คช็อปเครือข่ายสมัชชาสุขภาพฯ ส.ค. นี้ ระดมสมองภาคีจำแนกบทบาท เน้นการมีส่วนร่วม

เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ได้มี การประชุม คณะอนุกรรมการพัฒนาการส่งเสริมศักยภาพและการจัดกลุ่มเครือข่าย ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ ณ อาคารสุขภาพแห่งชาติ จ.นนทบุรี เพื่อทำการทบทวนการจัดกลุ่มเครือข่ายสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๐ โดยเฉพาะความชัดเจนของร่างบัญชีรายชื่อกลุ่มเครือข่ายหลัก ซึ่งคณะอนุกรรมการได้ข้อสรุปแล้ว และอยู่ระหว่างรอส่งให้ภาคีเครือข่ายได้พิจารณากันอีกครั้ง

นายแพทย์กิจจา เรืองไทย ประธานอนุกรรมการฯ ชี้แจงถึงความสำคัญของการแบ่งกลุ่มเครือข่ายสมัชชาสุขภาพแห่งชาติที่ได้มีการปรับเปลี่ยนการจัดกลุ่มเครือข่ายเพื่อเอื้อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลตลอดกระบวนการสมัชชาสุขภาพ ทั้งช่วงพัฒนา และช่วงขับเคลื่อนมติ ซึ่งในวันนี้ ที่ประชุมได้ตกลงถกเถียงความคิด เรื่องการแบ่งกลุ่มเครือข่ายที่ชัดเจนแล้ว การดำเนินการในขั้นตอนต่อไปจะเป็นการส่งร่างแบบสอบถามเรื่องทบทวนการจัดกลุ่มเครือข่ายให้กับเครือข่ายสมาชิก โดยเฉพาะกลุ่มเครือข่าย

ภาคประชาสังคม ชุมชน และเอกชน (MS) และกลุ่มเครือข่ายภาควิชาชีพ/วิชาการ (MK) พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ ประเด็นที่น่าสนใจ คือ มีเครือข่ายภาคประชาชนใหม่ๆ ที่สนใจจะเข้าร่วมเป็นสมาชิกสมัชชาสุขภาพแห่งชาติเพิ่มเติม โดยที่ประชุมเห็นตรงกันว่า ให้เครือข่ายที่สนใจแจ้งความจำนงมาเป็นลายลักษณ์อักษร และให้ข้อมูลตามที่ระบุไว้ในแนวทางการจัดกลุ่มเครือข่ายที่คณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ (คจ.สช.) กำหนด เพื่อให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณา และเสนอต่อ คจ.สช. ต่อไป ทั้งนี้ สมัชชาสุขภาพแห่งชาติยินดีเปิดรับให้ทุกองค์กร/เครือข่ายที่สนใจในกระบวนการนโยบายสาธารณะโดยใช้รูปแบบ “ประชาธิปไตยแบบถกเถียง” (Deliberative democracy) เข้าร่วมเป็นสมาชิกสมัชชาฯ

ในช่วงท้ายที่ประชุมได้หารือถึงการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการภาคีเครือข่าย ภายใต้ชื่อ “สานพลังภาคีเครือข่ายสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ” เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ภายใต้แนวคิดการเป็น “เจ้าของงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติร่วมกัน” ในช่วงเดือนสิงหาคมนี้ โดยจะเชิญผู้แทนกลุ่มเครือข่ายสมาชิกจากทุกภาคส่วนเข้าร่วม เพื่อทำความรู้จัก และร่วมแลกเปลี่ยนกันถึงบทบาทหน้าที่ของกลุ่มเครือข่ายของตน ก่อนเข้าร่วมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ ในช่วงปลายปี ๒๕๖๐ นี้

นายแพทย์กิจจา เรืองไทย ประธานอนุกรรมการฯ